

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Exponitur status quæstionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

21. Ratio, cur dari possit pura omisso peccaminosa, non autem meritoria.
22. Non datur pura omisso indifferens in individuo.
23. Non sequitur, quod Angelus potuisset in primo instanti peccare per puram omissionem.
24. Voluntas per puram omissionem mutat ultimum finem negativè & interpretativè, & ipsa mutatur theologicè non physicè.
25. Exponitur auctoritas S. D. de actu remoto & intellectus.
26. Exercitium vitale morale potest esse sine actu.
27. Imò non omne exercitium libertatis est vitale.
28. Voluntas per puram omissionem moraliter transiit ab actu primo ad actum secundum.
29. Non omne voluntarium positivè procedit à voluntate.
30. Quomodo in purà omissione voluntas se habeat humano modo.

§. I.

Exponitur status questionis.

Adem quæstio proponi solet his terminis: Etrum dari possit pura omisso libera sine omni voluntatis actu? Ubi

Suppono primò. Non posse dari puram omissionem liberam & voluntariam absque omni actu intellectus: nam ubi nulla est cognitio finis, ibi non est voluntarium. Et ubi non est propositio indifferens, ibi non est liberum: sed ubi nullus est actus intellectus, ibi neutrum reperitur ergo.

Suppono secundò. Posse dari in voluntate puram omissionem alicujus, vel omnis actus, quæ sit merè negativa, nec proinde voluntaria: quando nimirum nullum objectum vel prosequendum vel fugiendum voluntati proponitur veluti quotidianæ experientia in amentibus & dormientibus testatur.

Suppono Tertio. Non posse voluntatem esse liberè & privativè suspensam ab omni actu circa omnia objecta collectivè sumpta: Nam ad hoc requireretur, ut voluntas præsuppositivè esset in actu primo proximo constituta ad eligendos omnes actus circa omnia objecta collectivè: sed hoc est impossibile; cum nec intellectus omnia illa objecta possit simul proponere.

Suppono quartò. Triplici modo posse aliquem actum cum omissione conjungi. Primò, ut actu interiori voluntatis directè tendat in omissionem, v. g. ut instante præcepto audiendi Sacrum, dicat: Volo omittere Sacrum. Secundò, ut voluntariè ponatur actus exterior, ex quo prævidet aliquis fecuturam omissionem actus præcepti, quamvis ille actus exterior non comitetur, sed antecedit omissionem: e. g. si quis in suò documentū protrahat potum, lulum, studium &c. ex quo prævidet, se deinde matutino tempore, quo Sacrum deberet audire, non evigilaturum. Tertio, ut voluntariè ponatur actum, qui simul est impossibilis cum auditione Sacri: v. g. ut studeat, ludat, &c. quo tempore scit, aut posset & deberet scire, se esse obligatum ad audiendum Sacrum. Primo modo omisso est directè & immediatè in se vo-

R. P. Mezger, Theol. Schol., Tom. II,

luntaria. Secundo modo est mediatè voluntaria & in causâ. Tertio modo est indirectè vel etiam interpretativè voluntaria.

Nullum ex tribus prædictis modis esse determinatè necessarium, & quemlibet ad voluntariam omissionem sufficere in comperto est: Controverfia tamen est, an voluntas aliquando, proposita sibi per intellectum facultatè & obligatione exercendi aliquem actum, illum purè mittendo, & nullum alium actum ponendo, qui sit directè vel indirectè causa vel occasio illativa ejusmodi omissionis (quamvis aliquem actum merè per accidens & concomitanter se habentem fortè conjungat) tamen voluntariè illum actum omitat, sicque peccaret peccato omissionis saltem interpretativè voluntario, e. g. si quis sacerdos videns hominem submergi cogitet de impetrendâ absolutione, & tamen nec velit nec nolit illum absolvere, sed supposito utroque actu simpliciter omitat absolutionem, sitne hæc omisso voluntaria? In hujus quæstionis resolutione quia reperiuntur Thomistæ Thomistis contrarij. Pro negativa stant Philippus à S. Trinitate, Jo. à S. Th. Gonet, Salmanticæ. Magnificus P. Petfchacher in Thef. de act. hum. Th. II. cum Mag. Sent. Bonav. Capreolo, quæ & mihi placuit in Thef. de Act. hum. c. 3. §. 2. Affirmativam tuerent Medina, Sylvius, Curiel, Corneo, Godous hic dist. 21. §. 2. Illustr. Redinus q. 3. a. 7. Controv. 5. Eandem tenent Durandus, Marfillius, Suarez, Valentia, Lambertus q. 71. disp. 6. a. 2.

§. II.

Fundamenta sententiæ negativæ.

Sententiæ negans possibilitatem puræ omissionis liberæ nicitur primò auctoritate D. Th. inf. q. 71. a. 5. dicentis: Si in peccato omissionis consideretur id, quod per se pertinet ad rationem peccati, sic aliquando est omisso absque omni actu tam exteriori, quam interiori: si verò in peccato omissionis intelligantur etiam cause, vel occasiones omitendi, sic non est omisso absque aliquo actu. Ubi sensus est, quod licet omisso quæ talis, & ex natura omissionis, non requirat aliquem actum, quasi constitutum sui, sic enim formaliter est carentia actus, tamen ex parte operantis, & quatenus ipsi voluntaria requirat aliquem actum, qui saltem sit causa vel occasio ipsius: sicut multa alia non possunt poni sine altero, quod tamen non est de intrinseca essentia ipsius, uti volitio poni non potest sine voluntate, essentia sine existentia &c. Sic ipse claris verbis exprimit q. 2. de malo a. 1. in c. loquens: Per se loquendo potest esse aliud peccatum, ad quod non requiritur aliquis actus, qui sit de essentia peccati. Si autem consideretur id, quod requiritur ad peccatum, ut causa peccati, sic oportet, quod ad quodlibet peccatum etiam omissionis aliquis actus requiratur, &c. Ad hoc ergo, quod omisso sit peccatum, requiritur quod omisso causetur ex aliquo actu voluntario.

Probatur secundò ratione. Exercitium vitale non potest esse sine omni actu; sed libera omisso includit exercitium vitale; ergo includit aliquem